

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ES VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Égész évre
Félévre
Negyedévre
Egy óra

10 1. — kr.
5 " " "
2 " " "

Egyes szám ára 4 kr

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Főmunkatárs: **DR. KIRÁLY PÉTER.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hasabes petit sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzetű hirdetések aiku szerint jutányos áron vetetnek fel. Belye: díj minden külön bejegyzésért 30 kr

T. előfizetőink szives figyelmébe!

Tisztelettel értesítjük t. előfizetőinket, hogy az »Egyetértés« kiadóhivatalával kötött szerződésünknel fogva abban a kedvező helyzetben vagyunk, hogy lapunkat és az »Egyetértést«, hazánk legnagyobb, legtekintélyesebb napilapját, mely ugy előkelő iránya, mint közleményeinek bősége, változatossága és megbízhatósága által rég kivívta az egész ország közönségének általános tetszését: előfizetőinknek

együttes előfizetésnél
rendkívül mérsékelt kedvezményes áron küldhetjük meg.

A két lap együttes előfizetési ára újévtől kezdve lesz:

egész évre 30 frt « helyett 22 frt
fél évre 16 frt « helyett 11 frt
negyed évre 7 frt 50 kr helyett 6 frt 50 kr.
egy óra 2 frt 80 kr helyett 1 frt 90 kr.

Helybeli előfizetőinknek az »Egyetértést« épp úgy mint a »Debreczen« a kora esti órákban saját kihordóink fogják pontosan házhoz hordani. Vidéki előfizetőink pedig közvetlenül mindkét kiadóhivataltól kapják meg posta útján a lapokat.

Meg vagyunk róla győződve, hogy t. előfizetőink minél tömegesebben fogják

igénybe venni ezt a rendkívüli kedvező ményt, melynél értékesebb karácsonyi ajándékot alig nyujtattunk volna.

Együttes megrendeléseket a két lapra már mátoól kezdve elfogadunk s mutatóvanszámokkal kívánatra készséggel szolgálunk.

Tisztelettel:

a »DEBRECZEN«
szerkesztősége és kiadóhivatala.

A kiegyezés.

— Kossuth Lajos 1887. nyilatkozata Hermann Ottó előtt Turinban. —*)

«... Ez a kiegyezés — 1887. még csak menni fog; de a következő már nagy konvulziókkal fog járni; talán már meg sem lesz köthető, — mert ezt a történelmi fejlődés kérelhetetlen logikája így hozza magával.»

«Lásza ön, Ausztria csak bürokratikus fogalom; részei érde, nyelv és történelmi fejlődés, mondjuk faj szerint különbözők és csak addig tarthatók együtt, a míg öntudatra nem ébrednek. Abban a percben azonban, a melyben az alkotmány — már a milyen — ezt a nép-konglomerátumot öntudatra kelti,

*) Ezen nyilatkozatot Kossuth L. Hermann Ottónak közvetlenül tette akkor, a mikor a tudós »A Magyar Halászat Könyve« című munkáját személyesen vitte meg és adta át a pártatlan hazafiúnak.

jogokkal megismerteti, szükségképpen bekövetkezik a bomlás és ekkor előttünk áll annak a hordónak a képe, a melyről lepattant az abroncs: dongái dölnek erre-arra, mindenik az esés törvénye szerint. Az a nép-konglomerátum így dől saját érdekének, történelmi és faji hajlamának, ö-ztönének törvénye szerint.»

«Ezeket a széthuzó elemeket csak két abroncs tarthatta együtt: a tudatlanság és az abszolutizmus.»

«A következés pedig ott a »bellum omnium contra omnes«; különösen a szláv elem összetüzése a német elemmel, a végsőig menő küzdelem a hegemóniáért; a vonzódás a külső fajrokonok felé.»

«Egyben e szétbomló elemek még találkozni fognak — tudniillik 1:97/8-ban — a magyarok elleni gyűlöletben, a kizsákmányolás vágyában; és ebben találkozni fognak mind azokkal a hatalmi tényezőkkel is, a kik a magyarnak mindenkoron ellenségei voltak s azok ma is. Ha rés nyílik, ezt föl is használják a magyar kizsákmányolására; a kiegyezés ezen az alapon egyszer talán még megköthetővé válik.»

«A fölbomlás késleltethető; de már el nem háriható — a dolog természeténél fogva — nem.»

«És minthogy ez így van — eltekintve minden egyéb európai politikai

Első szerelem.

— A »Debreczen« tárczája. —

Írta: **Karczag Vilmos.**

Tágas, poros utcán végig, jobbról, balról két széles árok vezet a falu végéig. Onnan messze látszik a zémalom; vitorlat vígan lengeti a szellő. Az árok tele vízzel, a partja zöld pázsitos; a feléje hajló gyenge hajtású fűz árnyekba borítja.

Olyan kedves dolog leheverni ott, papiros-hajót csinálni a vízre, s elmélázva nézni, amint játszik a zajtalan, szelid hullámokkal, amelyeket a ruczák, tavasz: kis apró libák libbenése ver fel.

A kis Erzsike ugy elgyönyörködik benne; kezében egy fűzfa-vessző, csapkodja vele a partot, — aztán göröngyöt hajít a kis libák után: — Hess! hess!

Még piros az ég alja a nap feljöttén, mikor már kihajítja a libákat. Meg nem unja az őrzést reggeltől délig, déltől estig. Minden tavasszal ott játszik az árok partján, vagy a falu alatt.

Déltájban arca rózsapiros lesz, mintha az ő lelkeben hajnalodnék. Felve, zavarral fordítja kökényszemét a falu felé, boronyirányaiba, talán arról vár valakit? Hát hogyne; ugy illik, hogy az ember egy jónapot köszönjön. Hiszen olyan szépen tudja mondani: «Köszönöm, kis hugom!»

És egyszer már meg is csipte két ujjával az orcáca-káját. A bizony. Jaj, akkor milyen büszke volt a kis Erzsike; kezefejével meg-

meztapogatta azt a helyet az arcán, megigazgatta babos kötőcskéjét, kurtá ruháját...

A rákövetkező nap vasárnap volt, istentiszteletre mentek; a falu valamennyi leánya, kezében a szép keményre vasalt fejre való kendővel, ott várta a tiszteletes urat a templom ajtóban... aztán bementek, leültek szépen sorba, valamennyi lány mind egy csomóba. Azok a csunya, negyszáju, nyelvés leányok majd kikaparták a kis Erzsike szemét, hogy minek buvik oda az eladó leányok közé kis tacska lé ére.

Egész nap sirt-ritt szegény, hol a padlásra bujva szegyenletében, hol a szénaboglya aljába buzva meg magát.

Panaszolta az édes anyjának.
— Hát igazuk van. Te kis bogár vagy még. Várj sorodra.

No hát majd megmutatja ő, hogy nem kis leány; nem hát; tegnap is ránézett a jegyző ur, kalapemeléssel fogadta a köszönését, aztán parolát adott neki, hozott vasárfiat a debreczeni vásárról. És szép piros mézfialáncot, a közepén kis tükörrel, meg egy czipra papirosra ilyen verssel:

Szemeidnek tűz sugára
Az én életem hajnala.

Kiválasztotta; — bizonyosan kiválasztotta, a melyekre ez van írva. Jaj, mennyi mindent olvashatni abból!

Éste, mikor már mindenki lenyugodott a háznál, kilopta a tulipános ládából a nagy-azokat a libákat. Szé-

anyó nagyvirágu selyem víganóját, felvette; a dereka helyett a hóna alatt kötötte meg, így is a földre ért; a haja két fonatába hosszú széles pántlikát kötött, mint a többi falubeli leányok. Nagyon furcsán nézett ki, de ő tetszett magának, mert abban a tükörbe találta megnézni magát.

Egy hétig aztán nem őrizte a libákat, mert olyan beteges volt, mintha hideglelése lett volna szegénykének. Azzal vigasztalták meg hogy:

— Ne sirj kis leányom, Erzsikém, nézzed, látod, varrunk neked szép, hosszú ruhát, fejedre kötök selyem keszkenőt, lábadra meg piros csizmát huzunk.

Ha felgyógyulsz, abba öltöztetünk. Mikor ujra ott üldögélt a szomorú fűzágak árnyékában, kis libáit őrizve; már akkor szentül azt hitte, hogy no most már ő igazán nagy leány lett. — Milyen nagyot fog nézni a jegyző ur, ha erre jön.

Nézett is, oszt meg azt mondta, mikor meglátta, hogy kibokáig lubiczkol a nagy eső után a jó hideg vízben:

— Milyen szép a lábad szára, — kis hugom.

Mindez régi dolog már; idestova két észtendő, mégis eszébe jut a kisErzsikének s arca, szeme fénybe borul s megtelik gyönyörűséggel.

Az öreg édes anyja messziről kiabál feléje:

— Erzsi te! Erzsi te! Hajtod haza már

esetőségtől — ránk nézve a magyar nemzet jövőjének kérdése első sorba áll.

«Lássá, kérem szeretettel, én azt hittem, a mikor ügyünk 1849-ben elvesztett, hogy a magyar nemzetnek el kell pusztulnia, de tapasztalatom és tanulmányaim rávezettek, hogy a történelmi multtal bíró, tehát fejlődött nemzetek nem pusztulnak el oly könnyen; sőt a leggonoszabb viszonyok között is kitarának mindaddig, a míg jellemükből ki nem vetkőznek — ön tudja, hogy a baszk faj lebeg előttem!»

«A magyart is az tartotta meg a legkegyetlenebb sanyargatások daczára, hogy nem vetkőzött ki speczifikus magyarságából; sőt ez a nyomás alatt mindenkoron még erősbödött is — hiszen tudja: «sub pondere crescit palma.»

»De engem most nagy nyugtalanság bánt, mert világosan látom, hogy a magyar, széles rétegeiben is kivetkőzik faji jelleméből. Én Deák Ferencz alkotásában a nagyobb veszedelmet nem a közjogi, hatalmi, gazdasági taralomban, hanem abban a befolyásban látom, a melyet a jellemekre gyakorol.»

»Az Ausztria és Magyarország közötti viszony nem kedvez a jellemek keletkezésének és fejlődésének; a közügyek vezetésében, mintha nem a megbízhatóság, a föltétlen integritás, hanem az ügyesség, a sikernek minden áron való hajhászása nyomulna előre, mely sohasem volt válogató eszközökben és éppén ezért jellemrontó. Az önök közéletének vezéreiből nem tűzik ki a határozott czélt, nem törekednek feléje határozottan, mint az angol: — tele vannak tekintetekkel, engednek akkor is, a mikor nem szabad; és a meddig csak lehet, kitérnek a konzekvenziák levonása elől.»

»Pedig, kérem szeretettel, nemzetek közügyét jellemben gyönges és éppén azért megbízhatóságban megingó férfiak

kal jóra vezetni nem lehet; és bizonyos az, hogy a mikor a bomlás bekövetkezik, a keletkező rázkódásból csak a jellemében érintetlen magyar nemzet kelhet ki győzedelmesen.»

Bizony jóslélek nyilatkozata volt ez! Nem töltesd-e tétléről-tételre? Kivonhatjuk belőle: a tanúságot, az igazolást és alkalmazást.

Vajha ki vonná kivált azok, akik ennek az országnak sorsát intézik!

BELFÖLD.

Az ellenzéki pártok amaz egyöntetű határozata értelmében, hogy a kormány ténykedéseit a házszabályok által engedett minden törvényes eszközzel meg fogják akadályozni: a képviselőház mai ülésében a napirendet megelőzőleg az ellenzéki pártok vezrei sorra szót emeltek, hogy bejelentsek a legmesszebbmenő obstrukciót és hogy maguktartásuk indokait kifejtsék. Egyben a vitarendező bizottság újból megkezdte működését; ennek tagjai a függetlenségi párt részéről: Justh Gyula, Kubik Béla és Tóth János; a nemzeti párt részéről: Hock János, Ivánka Oskár és Makfalvy Géza. Egyelőre az elnökválasztásra vonatkozólag kifejtett vitát fogják folytatni.

Országos népgyűlés. A függetlenségi párt több tagja mozgalmat kezdeményezett a fővárosban legközelebb nagyszabású országos tüntető népgyűlés megtartására. A mozgalomba bevonnák az egyetemi ifjúságot is, valamint a szociáldemokratákat és a vidéki függetlenségi polgári köröket. — A népgyűlés czélja: tiltakozni az alkotmány felfüggesztése ellen. A mozgalom vezetői biznak abban, hogy legalább 100 ezer ember részt fog venni a népgyűlésen, mit ez okból két szakaszban tartanak meg. Az egyik rész az Újvásártéren, a másik rész a volt új épület helyén levő óriás térségen lesz. A részletek megállapítása végeztéig szerdán — holnap — este a Sas-körben értekezlet lesz.

Az egyetemi ifjúság és az ex-lex. Az egyetemi kör vezetősége ülésében elhatározták, hogy az ifjúság az ex-lex ellen állást fog foglalni. S ezen tárgyban a jövő hét elején országos küzgyűlést fognak tartani, melynek határozati javaslatot fog a budapesti egyetemi kör elnöke beterjeszteni

az iránt, hogyha az ex-lex meg nem szűnik, akkor az ország összes főiskoláinak hallgatói tagadják meg a sorozáson való megjelenést.

Zichy Jenő gróf előadása a függetlenségi polgári körben. A budapesti függetlenségi polgári kör a napokban küldöttségileg fog tisztelegni Zichy Jenő grófnál s felkéri őt, hogy a függetlenségi körben tartson előadást azziai utjáról. Az előadás után gr. Zichy Jenő tiszteletére diszvacsorát rendeznek. Az előadáson s az utána következő diszbanketten való részvételét több függetlenségi orsz. képviselő már előzetesen megígérte.

A válságos helyzet.

A Bánffy—Horánszky párbaj azért maradt el tegnapról, mivel Bánffy tegnapelőtt este Bécsbe ment. Ez a bécsi utváratlan a kormányelökre nézve, mert segédei 7—8 óra között még tárgyalták a Horánszky segédeivel a párbaj módozatai iránt. A meghívás Bécsből tehát 7—8 óra között érkezhetett. Ez a veratlan ut alighanem fordulatot jelent. Összeköttetésben lehet ezzel a fordulattal, az Andrássy Gyula egyengető missziója, mely elől Bánffy a napokban még azzal tért ki, hogy Andrássy Gyula prófnak nincs alakilag kiállított megbízása a disszidensektől, de mely elől tegnap már nem térhetett ki, mert a megbízás kiállított Csáky, Szilágyi, Hieronim és Chorin által. A tettelek még titkolatnak. Csak egy bizonyos: a Bánfi távozása. Ez sine conditio qua non. A Bánffyval folytatott alkudozások lefolyását Andrássy Gyula gróf közölte tegnap Csákyval és Szilágyival.

A Szilágyi magas jókedve a disszidensek értekezletén arra enged következtetni, hogy eredmény jött létre. Ezt az eredményt Bánffy táviratilag bejelentette Bécsbe, minék következtében felsürgönyözték őt bővebb jelentésre. Minden valószínűség szerint ezzel a fordulattal áll összefüggésben az a tény is, hogy Wlassics miniszter immár nem csinál pártivei előtt titkot abból a felfogásából, szándékából, hogy indemnitynélkül nem tartja meg tárczáját. Ezt Wlassics már egy hét előtt közölte miniszter társáival és ki- zárta a jelentett ki minden kapacitációt.

— Egyszeribe, edes anyám.

És úgy tesz, mintha hajtaná, hessegetné a libákat, kötöcskéje két farkát mozgatva, libegtetve. (Lám, milyen anyatollában van még s hogy érti má: a raffineriát.) Izgatottan tekintet e közben jobbra, balra. Nem megy addig haza, ha agyon veri is az anyja.

És ha jön, megköszönti: nem ugyan úgy mint régen, kicsi kacsójával nagy parolát adva a jegyző ur nagy tenyerébe, hanem módosan, üdélme en adjon istennel, mint nagy lányhoz illik. Ugy ám. Sok minden nem szabad amit régen.

Es öntudatlanul, zavartan, szüzi piulással két lábát, melyeket az árok vize áztatott, hirtelen felhuzta s elrejti szoknyája alá, rövidre kötött fehérgyálát pedig kibontja s lebecsálja hófehér karjára.

Aztán megint egy nagyot gondol, megrángatja vállait:

— Eh mi', ő azt mondta, hogy szép, hát miért szégyeljem akkor?

Aholni! Egyszerre csak ott terem a jegyző ur előtte. A száraz malom közből bukkant ki váratlan.

Hopp! A libaórzó vessző beleesett a vízbe, meg a keszkenője is: már most mit csináljon? Jegyző urat köszöntse-e előbb, vagy a kendő után az árokba szaladjon? Majd elpi-tyeredik bánatában.

— Jó napot kis-hugom.

— Jó napot . . . beleesett

— Micsoda?

— A kendőm a vízbe. A hol uszik la!

Jaj de jó, hogy beleesett, lám, most beszélgetni lehet a jegyző urral. De még többet is.

Jegyző ur kisegíti a kis gyermeket zavaraból óvatosan lemegy a parton, a víz felé hajlik s botjával kipi-zkalja a kendőt,

— E nol ia!

A kis Erzsike kifacsarja a vizet belőle.

— Jól áll a kezébe.

— Oh istenem, tudok én mosni, vasalni főzni, patkát vako ni, szobát meszelni . . .

— Akkor mindent tudsz.

— Mindent en; csak tehenet fejni nem próbáltam még. Azt mondja az edes anyám, hogy arra még nem vagyok elég erős, mert (aszongya, hogy) ahhoz még több erő keil, mint a kenyérgasztáshoz és pedig az már nehez munka. De meglassa jegyző ur, hogy megtanulom én a tehénfejést is.

— Jól teszed.

— Akkor aztán, ugy-e már beállhatok szolgálatba.

— Hát azt akarod?

— Nagyon szeretnék.

— Ha szeretnél kis-hugom, hát beállhatsz te ma is.

— Hát eleget tudok arra?

— Eleget.

— A jegyző urhoz szeretnék beállani.

— Miért éppen hozzam?

— Hat . . . csak.

— Megfogadlak én, kis szoigám!

— Meg? . . . meg? . . . hát tetszem én a jegyző urnak?

— Tetszel szivecském.

— Hát szeret engem a jegyző ur?

— Hogyne szeretnék.

— Hü leszek . . . jó lesz-k . . . szófogadó leszek . . . még jobban is megszerettem magam . . . (Hajtsd már azokat a libákat, te! kiállított ura az anyja.) Megyek már! megyek! Hess liba! Hess! Beállok a j-gyző urhoz beállok, beállok.

A jegyző ur gyönyörködve nézett a jókedvű, kis bohó gyermek után, a ki ugrálva szaladva kergette a libákat közben hátra-hátra tekiotgetve.

Ráesett, rajta érte az edes anyja, mikor késő este, az olajméces világnál rakogatott egyetmást a kis Erzsike. Kiszedegette a komót fiából a ruháit és csomóba kötötte. Nagy gondal rakargat a papirosba a mezes szivet Betoppán az edes anyja; Erzsike majd holtra ijed.

— Minék az a cökömkök?

— Csak reggel akartam megvallani edes anyám.

— El akartál szökní?

— Sohase én.

— Itt akarod hagyni az edes szüleid házát?

— Dehogy akarom. Csak szolgálatba állok.

— Szolgálatba.

— Igen. De majd haza járok én mindennap.

— Ne fecsej! Na nézze meg az ember

Ekkor azonban sikerült Lukács pénzügyminiszternek Wlassicsot még néhány napra meggyújtatni. Ezt a hírünket igazolni fogják a tények, habár hivatalosan még is czáfolják.

Bánffy váratlan bécsi utazása az összes politikai köröket a legnagyobb mértékben foglalkoztatja.

A miniszterelnökhöz közel álló körök ez utazás magyarozatára nézve a következő fölvilágosítást adják:

Hivatalosan azt fogják jelenteni, hogy B. Bánffy csak azért ment föl Bécsbe, hogy ő felsége előtt a kormányt és az országgyűlés újévi szerencsekívánatait tolmácsolja.

Ezt a magyarozatot el lehetett volna fogadni, ha nem volna most mára kormánynak Bécsben székelő tagja, az új, ő felsége személye körüli miniszterben, ki a szerencsekívánatok tolmácsolását bizonyára éppúgy elvégezhette volna, amint ezt elődjei mindig megtették, ha az udvar az újév alkalmával Bécsben és nem Magyarországon területén időzött.

A miniszterelnök utjának tehát okvetlenül melyekben rejlik okai vannak.

Tagadhatatlan, hogy ezek az okok meg is vannak és nem megyünk messze a feltevésünkben, ha sejtjük, hogy Bánffy mostani utja előkészíti a királyi döntést.

Bánffy néhány nap előtt bizalmas körben oda nyilatkozott, hogy ő már szívesen ott hagyná a helyét, ha nem kellene attól tartania, hogy ezzel az elhatározásával magára zúdítja a királyi kegyvesztését.

Bánffy ugyanis abból a feltevésből indul ki, hogy neki a képviselőházzal dacolni kell mindaddig, míg a korona bizalmára támaszkodhatik és csak akkor hagyhatja el helyét, amikor a korona figyelmezteti őt arra, hogy nem ura többé a helyzetnek.

Ez a helyzet most már bekövetkezett. Mind neki bizony számított arra, hogy január 1-én nem fog beüvezkezni az alkotmánykülvüli állapot.

Bánffy volt az, ki leginkább bizott, hogy valamely kompromisszum fog előállni, ő felségének ily értelemben jelentés is tételt a bekövetkezett események azonban meggyújtottak minden reményt és így Bécsben felismerték, hogy Bánffy báró a parlamentvezetésére immár teljesen képtelen.

Bánffy bárót ennek következtében felülről is elejtik. Hogy bukását

enyhítsék, a teljes királyi kegy és egy igen magasságrendjével a dománnyozásával fogják neki felmentését megadni, mert felülről sem fogják megengedni annak látszatát, hogy az ellenzék bukatta még a miniszterelnököt, hanem hogy a király akarata érvényesült.

A szerdai minisztertanács már minden valószínűség szerint formálisan is el fogja határozni a kabinet demisszióját, annál is inkább, mert az exlex állapot beálltával magában a kabinetben merültek föl a zírás, hogy a meg nem szavazott indemnitare való tekintettel a kormány megmaradjon-e még tovább is helyén. Wlassics, Darányi és Fejérváry ellenzik a jelenlegi körülmények között való megmaradást.

A miniszterelnök bécsi utjáról a N. Fr. Pr. má estli lapjában a következőket jelenti:

A miniszterelnök utazását a királynál szokásos újévi tisztelgésekkel hozzák összeköttetésbe, miután azonban ezen udvariasságnak eme ténye éppen naphoz kötve nincsen, sokkal indokoltabbnak látszik a föltevés, hogy a hirtelen történt bécsi utazásnak komoly politikai háttere van.

A holnapi nappal új parlamentáris helyzet kezdődik, t. i. a technikai obstrukció, a kulisszák megett pedig tárgyalási kísérletek fognak folyni. Így busásan indokolva van az, hogy a miniszterelnök utazásának célja az, hogy a királyt mind eme események lehetőségéről informálhassa és a koronától megkaphassa az általa követendő magatartásához a hozzájárulást.

KÜLFÖLD.

A vatikáni titkok. A Vatikán nyomdájában lázasan dolgoznak egy munkán, de oly titkos módon, a melyre még sem volt eset. A nyomdászok naponként három órával többet dolgoznak a rendesnél, de a munka úgy van elosztva, hogy még azok se tudhassák — miről van szó — a kik csinálják. Ezenkívül a legszigorubb intézkedéseket fogantatosították a titok megőrzése érdekében és a nyomdászok csak annyit tudnak, hogy a rendkívüli munkaidő január 6-ig fog tartani. Még a vatikáni köröket is meglepte a titokza-

arra, amit mondtam. Az ajtót nyitva hagyom ha a szeretet erőt vesz rajtad. Visszatérhetsz még az este. Eredj no. Az ajtó nyitva maradt az öreg asszony egész éjjel figyelt, felült az ágyban, forgolódott jobbra balra vajon nem hallja e az ajtót nyikorogni. Sokszor elmondogatta magában:

— Nyakas természete van, mint az apjának volt! Hajaal felé valami motoszkálást hallott az udvaron és nagy libagógogást. Etől fogva a Kormos ott vonított a ház előtt. Rosszat jelent.

A felkelő nap a jegyző ur kis kapuja küszöbén találta a kis Erzsikét. Be-bekukucskált a kulcslyukon, hogy mikor elevenedik meg az udvar.

— Ejnye beh rest emberek laknak itt, mondogatta magában, — majd másképp lesz, ha én ide költözöm.

Az első kakasszóra egy fehér cseléd az udvart sepergette.

Egő arccal, boldogságtól fénylő szemekkel állit be a pitvarba. Egy asszonyság togadja.

— Kit keresel kis lányom?
— A jegyző urat.
— Még alszik.
— Akkor megvárom, míg felkél.
— Hát mit akarsz vele?
— Szolgálatba jöttem hozzá.
— Cselédnek?
— Tá... lán annak...
Rosszkor jöttél, leányom.
— Miért?

tosság és el sem tudják képzelni, mi van készülöben.

India új alkirálya. Lord Curzon, az India számára kinevezett új alkirály, megérkezett Bombayba. Üdvözlő feliratot nyújtották át neki, amelyben a lakosság minden rétegének meglegedését fejezik ki a kinevezés fölött. A fölirat megemlékezik arról a nagy szerencsétlenségről, amely az országot és különösen Bombay tartományt érte és az indiai kormány segítségét kéri.

Lord Curzon válaszában kiemelte, hogy nagy örömmel látja, mily hű ragaszkodással viseltetik az egész birodalom a császárné és királyné iránt; ez a hű ragaszkodás a legerősebb kapocs, amely az ország különböző fajait és felekezeteit összetartja. Jelszava mindig az lesz:

— Mindenkinek egyforma mértékkel.

Az új alkirály aztán a benszü öttek városrészén át a kormányzó-agi palotába vonult.

Kuba átadása. A spauyi zászó helyett Jan. 1-én tüzték ki az amerikai zászlót. A szuverenitás átadása csupán abban állott, hogy a kormányzó palota termében Spanyolország és az Egyesült Államok képviselői beszédeket mondtak. Az ünnepies aktus előtt és után a kikötő erődjében és a hadihajókon üdvövéseket tettek. A háztetőkön öz-zegyült tömeg felkesz örömrivalgással üdvözölte a z amerikai zászló kiűzését.

Táviratok.

Bánffy bécsi utja.

Budapest jan. 3.

Bánffy bécsi utja azért történt, hogy referáljon a királynak a bekefelteletekről. A király azt felelte, hogy cselekedjek belátása szerint. Biztosra veszik, hogy Bánffy újra megkísérli személyével kibekítését az ellenzéknek. Ha ez nem sikerül, akkor más kormányelőzőt fog ajánlani a királynak.

Báró Bánffy és Horánszky párbaja.

Budapest, jan. 3. »Debr.« ered. táv

(Érk. fel 1 órakor) A miniszterelnök és Horánszky Nándor között a pisztoly párbaj ma 11 órakor megtörtént. A felek közül egyik sem sebesült meg.

— Nincs most rád szükség.

— Oh, azt én jobban tudom. — Mondta már nekem a jegyző ur, hogy beállhatok én hozzá.

— De ha van elég cselédem.

— Hiszen nem is az asszonysághoz jöttem, hanem a jegyző urhoz.

— De én fogadom a cselédeket, én tudom, van-e szükség, nincs-e

— Hát micsoda itt az asszonyság?

— A jegyző urnak a felesége vagyok. Hogy forog ez a konyha, a kis Erzsike alig leli az ajtót.

A jegyzőné asszony elcsodálkozva néz a bolondos kis gyerek után. Hogy szalad, mint-ha megbabonázták volna.

Utána kiabálóak messzire.

— Kis leány! Kis leány! Gyere vissza; felkelt már a jegyző ur!

Meg se áll, vissza se néz... futtában felveri a galambokat, magára uszítja a kutyákat, a tövisben megvértzi a lábát.

Ösz van: az árok partján az öreg asszony őrzi a ruczáka, lábát. Hosszan me-rengve néz maga elé s el-elitündök órák hossz-zaig nap nap után.

Es csinál találós meséket.

— Ha ezt a követ behajjtom a vízbe és az a tarka réczze uszik ki leghamarabb, akkor mához esztendőre megkerül az én kis eltűnt, aranyos leányom...

a kis pondróját! Letedd azt a csomót. Letegy arról a gondolatról, mert majd én verem ki a fejedből.

— Nem lehet, édes anyám.

— Majd meglátom én.

— Nem lehet... Elállottam.

— Kihez?

— A jegyző urhoz. Beszéltem vele. Azt mondta, megfogad; tetszem neki! megszeretett engem, hát már én csak odaállok.

— Igen? A jegyző urhoz? Na csak az kellene még. Most is jár már a falu szája, hogy Csopor Erzsike a jegyző ur után leselkedik.

— Az nem igaz.

— Epen azért itthon maradsz!

— De nem! (Es akaratosan rángatja vállait.)

— Nem-e? Na hát jó! Kimondom a szentencziát. E házba be ne tudd a lábaid, ha akaratom ellen cselekszel.

— De hiszen én szeretem az édes anyámat.

— Engem ugyan ne szeress. Én ilyen szófogadatlan rossz gyerekekről tudni se akarok tőbbet.

— De édes, jó anyám.

— Hát szolgálatba még?

— Elmegyek, reggel elállok elmegyek, ha tüzes vassal tartanak is vissza.

Könnyes szemekkel reszelő kezekkel nyitja ki az ajtót az öreg asszony.

— Hát eredj no, de most tüstént... egy perczig se maradj itt tovább. Rágondolj

Dingley beteg.

Washington, jan. 3. Dingley szenátor, a róla elnevezett vámtarifa megalkotója, tüdőgyulladásban súlyosan megbetegedett.

A Filippi-szigetéről.

New York, jan. 3. Washingtoni távirat szerint Otis tábornok jelentette, hogy Aguinaldo nyomtalanul eltűnt.

New York, jan. 3. A New York Heraldnak azt jelentik Washingtonból, hogy a kormány tegnap a Fehér Házban összeült, mert Otis tábornoktól nagyon fontos hírek jöttek. A kormány fontos utasításokat küldött Otis tábornoknak. Más oldalról azt jelentik, hogy Luzen szigetén a fölkelők magatartása nagyon fenyegető. Aguinaldo eltűnése azt az aggodalmat kelti, hogy az amerikaiak ellen lázadást készítenek elő.

Az új román metropolia.

Budapest, jan. 2. Tegnap hitelesítették Nagyszombatban a metropolia választásáról szóló jegyzőkönyvet. A választásról szóló jelentést és a kongresszus felhívását legközelebb terjesztik a király elé. Metianu az új metropolita és Popea a püspök székhelyükre utaztak.

H I R E K.**Szeretett, csalódott s meghalt borzalmasan.**

A meg nem értett s kigunyolt igaz szerelem hatalmasabb mindennél, amit emberi szív és lélek átérezhet — egy kerülhetetlen sötét Démon ez, mely v gy sirba kergeti a dozatát, vagy boldogtalanná teszi mindhalálig . . . Ti, a kiket híven szeretnek, nemesen érző szívek, mielőtt életével játszanátok azoknak, kik megbocsátani és feledni ilyen körülmények között, ha külsőleg mutatják is, képesek nem lehetnek soha . . . merítsetek tanúságot abból az elszomorító tragédiából, ami tegnap Vámos-Pércsen lejátszódott, melyről a következőkben értesítjük olvasó közönségünket:

A vámos-pércsi csendőrségnél együtt szolgáltak Csoboka András lovászmester és özv. Armós Sandorné Karádi Julianna szakácsné . . . tiszta érzelmű szerelmi viszony kötötte össze lelkeiket ismeretségek első perczé óta, melyet bármennyire is akar:ak titokban tartani, környezetök mégis tudomást szerzett arról s ennek következtében a csendőrorparancsnok felmondott Csobokának s tegnap kellett volna, hogy a lovász odahagyja szolgálatát.

De a boldogtalan ember Magával akarta vinni, a kit e világon mindennél, még életénél is jobban szeretett s kérte többször, rimázkodva unszolta szeretőjét, hogy mondjon fel ő is a szolgálatát s távozzanak el együtt s maradjanak egymáséi, akármi szersz lesz osztályrészők.

A könnyelmű asszony azonban hajthatatlan maradt, sőt gúnyosan utasította el magától boldogtalan szerelmesét s azt felelte neki, hogy nem követi s szeretni sem fogja többé mint eddig.

Ekkor győződött meg a boldogtalan férfi arról, hogy ő bármily híven és önzetlenül de viszonzatlanul szeret s e csalódásnak nehéz fájdalmát elviselni gyöngye volt s a halált választotta inkább s elhatározta, hogy együtt viszi a sirba magával azt az ingadozó jellemű nőt is, aki az életben az ő boldogságával bűnös játékot űzött.

Tegnapelőtt a szerencsétlen Csoboka, a falu egyik kocsmájában mulatott. Bucsuvétel volt

ez az életől, melyben nem volt többé előtte semmi vonzó, semmi értékes. Neki mindene volt az, a kit elveszített, a kiből csalódott s s ő koldusabb volt mindenkinél, a kinek az életet szeretni legkisebb oka is lehet a világon. Mámorosan tért haza Vasárnap este a csendőr laktanyába. Lefeküdt a konyha ajtóba s ott aludta át utolsó földi álmát,

Tegnap reggel, a mint a hűtelen asszony meglátta kedvesének kétségbeeséstől buskomor arczatát, elremült és menekülni akart.

De már minden késő volt. Csoboka a kedvesét nyomon követte mindenütt, Kovács Bálnék házához is, hova az asszony elrejtőzni ment. Az odaérkező Csoboka a konyhában találkozott össze kedvesével s a nála levő revolverrel agyon lötte azt s miután meggyőződött arról, hogy kedvese meghalt, ott hagyta a vérrel pirosra festett helyet s elmenekült az emberek elől, kiket boldogtalan életével együtt csak gyűlölni tudott már — elmenekült, hogy senkise láthassa azokat a kipatakozó könnyeket, miket halálra szánt éteinek szomorú végzete fölött még egyszer elcsirt. Künn a szabadban találták őt a keresésére indult csendőrök, de mielőtt elfoghaták volna a szerencsétlen embert, önmagát is agyonlőtte s az igazságszolgáltatásnak büntető keze csak holttestemét találhatta fel, a börtön helyett sírgödör s ölelő karok helyett koporsó deszkája várakozik reá, aki szeretett, csalódott s meghalt borzalmasan.

* **Farkasok Sárosban.** Makoviczán (Sárosm.) Winkler főszolgabíró egy eperjesi tanár vendégének tiszteletére nemrég vadászatot rendezett. Ez alkalommal 4 hatalmas farkasra akadtak, melyek közül egyet súlyosan meg is sebeztek. Ugyanők a felsővidikai erdőségben egész farkasfalka nyomára akadtak. A farkasok a gazdasági állatok állományában gyakran nagy károkat okoznak.

* **Szabadelvi lapok** valamely nagy nemzeti vívmányra, amelyet az újévhez — tették figyelemre az érdeklődő világot. Mot a B á n f f y b r. S z e n t - I s t v á n r e n d i n a g y k e r e s z t e s s é g é b e n m o n d j á k v a l o s á g g á l e n n i — a v á r a k o z á s t e l j e s h i r t. H á t b i z o n y e r r e i s e l m o n d h a j u k : « a h e g y e g e r e t s z ű l t . »

* **Az iparoskör** báljának 50 tagu bálerendőr bizottsága már ünnepek előtt megalkult. Elnöke: Tóth Kálmán, alelnököknek Z e l i n g e r E d e s V e r e b L a j o s m e g v á l a s z t a t t a k . A t á n c z v i g a l o m j a n . 2 9 - é n (v a s á r n a p) a » B i k a « v e n d é g l ő d i s z t e r m é b e n f o g m e g t a r t a t n i .

* **A csizmadia szövetség bálja.** A csizmadia arucsarnok szövetségét táncmulat ságát e hó 18-án tartja meg a Korna szálloda táncstermében, a rendezőség sem időt, sem költséget nem kímél, csak hogy minél kellemesebbé, otthonosabbá tegye a Korona disztermét vendégei számára. A kik már évek óta ömerik e bált, azoknak nem kell különösebben dicőzni. De nem is tesszük, azt mondja egy közmondás: »Jó bornak nem kell czéger« s még hozzá, hogy bort, sőt ingyen ad. E bál látogatottság dolgában első helyen állott mindig s hisszük, hogy ez évben sem fog hátramaradni. A kik tévedésből meghívót nem kaptak, forduljanak az elnökséghez.

* **Eljegyzések.** Nagy Kálmán törvénytudó jegyző, eljegyezte özv. H u b e r J ó z s e f n é s z é p é s k e d v e s e a n y á t I l o n a k i s a s s z o n y t . A z e l j e g y z é s h e z a r o k o n o k , b a r á t o k é s j ó i s m e r ő s ö k ö s z i u t e s z e r e n c s e k i v á n a t a i f ű z ő d n e k . — S z a b ó I s t v á n , a j á s z b e r é n y i m . k i r . f ö l d m i v e s i s k o l a i g a z g a t ó j a t e g n a p e l j e g y e z t e Á b r a h á m L á s z l o v á r o s i t i z s t i . ű g y é s z l e á n y á t I r m á t .

* **Kölni relikviák.** A kölni érsek a múlt októberben azzal a hírrel örvendeztetette meg a pápás világot, hogy temploma lim-lomjai között feltalálta Andrást apostol egyik karját, melyet már régen elveszettnek hittek. Pár héttel ezelőtt pedig feltalálta a szent Afra egyik hüvelykujját is. A kölni érseki templom igen gazdag ilyen szent relikviákban. Van a kincstárban néhány szál Maria hajából és néhány csepp abból a tejből, amellyel az Idvezítőt szoptatta, néhány csepp István vértanu véréből és néhány azok közül a kövek közül, a melyekkel agyon verték. Van egy darabka a Mózes pálcájából, egy korsó a kánaai menyegzőből, egy marék föld arról a hegyről, a hol az angyal Máriának megjelent. Vannak továbbá fogai szent Dionysiusnak, Briggitanak, Petrellának, Balbinának, Adelheidnak, Pantaleonnak, Agathanak, Borbálának stb. Ezeknek a fogaknak az a csodálatos hatásuk van, hogy minden fogfájást meggyógyítanak, s e célra i g é n y b e i s v e h e t ő k e g y m á r k á e r t .

* **Forint-e vagy korona?** A városi tanács tudvalevőleg kimondta, hogy a városházán január 1-től a forint számítást helyett a korona és fillér számítást jön. A napokban pedig rendelet adott ki, mely szerint meg kell maradni tovább is a forint számítást mellett a városházán. Majd ha megfelelő pénznemek lesznek s a forintra jelzett nyomtatványok elfognak, lehet szó a korona számítást behozataláról a városházán.

* **Rendkívüli tanácsülések.** — Ezentul minden héten kedden Komlóssy Arthur főjegyző elnökléte alatt rendkívüli tanácsulés lesz a városházán, amelyen az elintézetlen és felhalmozott ügyekben hoznak határozatokat.

* **Bartha Miklós gyulai orsz. képviselő beszámolója.** Az első magyar publicistát a gyulai elvtársak rendkívüli érdeklődéssel és meleg szeretettel fogadták szombaton. Már Csabára harmincz tagu fogadó deputáció érkezett elébe. Gyulán zeneszóval, bandériummal és a zászlótartók egész seregével a népnek ezrei várták Bartha Miklóst.

A vasutnál Frankó László dr. mondott gyönyörű beszédet, melynek meleg hangja és költői szároyalása jól szólaltatta meg azt az örömet, melyet a 48-as függetlenségi elvek iránt az elvű város érez, midőn képviselőjét látja. Hasonló melegséggel szólott Bartha Miklós válasza is.

Erre díszes bévonuló következett, a merre az impozáns menet elvonult, mindenütt: «Ejjen Bartha Miklós!» kiáltások hangzottak.

Bartha Miklóst Dombi Lajos ref. lelkes üdvözölte a beszámoló helyén a Göndöcs-népkerti pavillonban, majd a város nevében Dutkai Bela. — Erre Bartha Miklós közel egy óras beszédet mondott a politikai helyzetről, az érelyes szavaival itélte el e rendszert, melynek pusztulnia kell, mert a szöszegés a hülyeséget uralmon nem tarthatja. Ha Bánffy súlyos büneiért expialni akar, csak egyet tehet: mondjon le!

Majd a kormánypart manifesztumáról szólott, amely ott függ az utcákon aláírás nélkül, olyan mint a senki gyermeke Kibocsátója e manifesztumnak, ugymond, a kormány, forgatói a parancsszóra intézkedő hivatalnokok, értéke semmi. — Kifejtette beszéde további során az ellenzék küzdelmének okát es célját. Rendkívül hevesen támadta Bánffy miniszterelnököt, akinek szerinte sem hivatottsága, sem képzettsége, sem erkölcsi integritása nincs a kormányelnöki méltóságra. — Kijelentette, hogy az ellenzék kitarat a küzdelemben. A kibontakozásra egyetlen mód, hogy Bánffy mondjon le s akkor ők a következő kormánynak az utolsó perczben is megszavazák az indemnyit, sőt a feléves kiegyezési provizoriumot is.

* **Esküdték összeírása.** Az esküdték összeírását tegnap kezdték meg Debreczenben. Háznál házra járnak az összeírók s minden huszonhat évet betöltött férfit, aki legalább husz korona adót fizet, felvesznek az esküdtök névsorába.

* **Jegyzőválasztás az ipartestületnél.** Az ipartestület csütörtökön d. u. 5 órakor előjárósági ülést tart, amelyen a jegyzőv.

Akkor is vasárnapra esett e nap. Az 50 évi évforduló megünneplésének előkészítésére felkérték sz. Bakk Endre plébánost, a Ferencz József rend lovagját. Az ünnepeken öhajják bemutatni Baki festőművésznek a vizaknai csata című képét, melyen Bem tábornok is látható és a melyet az ereklye muzeumnak ajándékozott Kreith Béla gróf. A kép a képzőművészeti tárlaton kitüntetésben is részesült.

Színházi botrány Kolozsvárott.

Az eddig olyan csendes Kolozsvár városában most nap-nap után történik olyan esemény, melynek híre az egész országot bejárja. — A legújabb szenzáció most a színházi botrány. Hihetetlen, de igaz, hogy Kolozsvárt az olyan színházi kritikus, a ki az igazságot meg meri írni, egy perczig sincs biztonságban. Barabás Abel az „Ellenzék” színházi kritikus, kit szigorú és szókimondó kritikusnak ismertek, kénytelen zsebében revolverrel járni a színházba, ha élete biztonságát veszélyeztető orvátmadás ellen megakarja védeni magát. Hát persze ez Kolozsvári specialitás, eddig csak a kolozsvári Nemzeti Színháznál fordult elő, de hogy igaz, azt bizonyítja az a nyilatkozat, mely az „Ellenzék” hasábjain látott napvilágot s mely szomorúan jellemzi az ottani állapotokat.

Szerdahelyi Ferencz, a kolozsvári nemzeti színház nem rég szerződött tagja, egy neki nem tetsző régi kritika miatt nyílt utcán inzultálta Barabás Abelt. Az ügy lovagias utra terelődött, Barabás segédei a becsületbíróság ítelkezését kívánták, azonban Szerdahelyi segédei ebbe bele nem egyeztek. Erre Barabás segédei a provokálás fenntartásával megbízatásukról lemondottak, a mikor aztán Barabás új segédeket nevezett meg. A tárgyalások alatt Barabás oly adatok birtokába jutott, a miknek alapján Szerdahelyi lovagias elégtételadásra való képességét kétségbe vonták, sőt a Szerdahelyi segédei tudomást szerezvén a még nyilvánosságra nem jutott adatokról, tárgyalásba nem mentek bele, hanem lemondottak megbízatásukról. — Mithogy pedig a megszakadt tárgyalásokat új segédekkel nem folytathatta Szerdahelyi, az ügy még most is elintézetlen. — A menyiben pedig Szerdahelyi inzultárait a lovagias ügy intézése közben ismételte, Barabás kénytelen volt az említett praeventív óvintézkedésekhez nyulni. — Különbösen az ügy most már végleges befejezést a bünyenyítő bíróságnál fog nyerni.

Felhívták erre a botrányos esetre a színész egyesület elnökének Pázmány Dénesnek a figyelmét, a ki bizonyára sietni fog, hogy az egyesület szigorú törvényeket hozzon az oly színészre, ki a kritikát terrorizálja.

Színház.

Heti műsor:

Szerdán: »Orpheus a pokolban«, operette.
Csütörtökön: »Martha«, opera.
Pénteken: »Katonák«, ujdonság, színmű.
Szombaton: Ugyanaz.
Vasárnap: d. u. Tekozló, színmű. Este: A piros bugyellár, népszínmű.

Toldy Miklós, Szigeti József régi nemzeti színműve került tegnap este színre, jó előadásban, aránylag kevés számú közönség előtt. A színházlátogató kedv Debreczenben határozottan hanyatlóban van. A tegnapi Bánkban kitűnő előadásban, de vajmi kis közönség előtt zajlott le, holott a magyar irodalom remeke s Komjáthyé, Komjáthy, Tanay Fenyéry és a többiek legjobb erejük s tehetségük szerint akartak szolgálni Károly nagy szellemének.

De rendszerint az operett és operaszemvonz. Még a frivol-ágok első előadásait is csak közepes számú közönség kaczagja végig.

A színházba járás csökkenése nézetünk szerint az énekes személyzet hanyatlásának a következménye. A drámai ennek messze felette áll, de azért nagyon lényeges hiányai vannak. Kit terhel ezért a felelősség, nem kutatjuk. De annyi bizonyos, hogy akárkit, a következményeket az igazgatónak kell elszenvednie. És rövid időn kitűnik, hogy ha mi néha erős bíralatokat mondottunk is és sem jobbra, sem balra nem tömjénezünk, a legtisztább szándék és legtargyilagósbabb felfogás vezetett.

De hát az erősen üres házról mégis csak térjünk vissza a darabra és előadásra. Az író e darabban Toldi történetét rendkívül darabosan, hézagosan dolgozta fel s így igazi hatást nem gyakorolhat. Vasárnap esti, vagy délutáni darabnak megjárja, de Bánkban után bérletben kár volt feleleveníteni. A szereplők tisztességes sikerrel működtek, különösen kiemeljük Komjáthy és Csigaházy első felvonásbeli nagy jeleneteit.

A rendezés apróságait illetőleg legyen szabad néhány jóakaró kifogásunkat előterjeszteni. Már a »Kikapós patikárus«-ban megtörtént, hogy két szobát, és pedig elegáns szobákat, ablakok nélküli építettek meg, bizonyosan — felvilágításra, most pedig Toldi Miklós idejében, a XIV. században a vén sűrűsödő Lamprecht, vagy Czaban-fé e fehér kecskés szobák, de kulacsból iszik. Hát az ily ellenlétes kicsiségek mondhatatlanul rontják az illúziót s nem is nagy tapintat kell elkerülésükhöz.

Azt már nem is említem, hogy Toldi megdicsőülése az ígért képletek közül elmaradt.

Aztán, ha már a szívünket őszintén ki akarjuk önteni, el kell mondanunk, hogy nem értjük, miért kell Székelyt, ezt a kiváló jellemszínészt, aki különben a Civis naptár tanubizonyossága szerint szerelmes (?) egy két-három szavas staffázs-szerepben két este egymásután felléptetni; éppoly kevésbé megfogható előtűnik, hogy Fenyérynek, e kiváló drámai színésznek, a IV. Henriknek és Petur bánok jeles személyesítőjének miért kell Bánkban után harmadik este a Gésák Imári márkijában komédiázni. Az ily szereposztás megjárhatja Szoboszlón, hol Thalia papjait Debreczenből kell kiségetni, de nincs helyén az Alföld e Metropolisában, negyedik évtizedet megért Muzsa-templomunkban. Ez vagy tulságos takarékoság, vagy egyik, vagy másik oldalról nem elég tapintat.

CSARNOK.

Névestélyen.

Pohár kocan, fölcsendül a nóta, Munkába kezd a cigány vonója, Egyik házba vének lakomáznak Bor előttük, mely szinte sásterreg, Másikba meg szilaj kedvteléssel Tánca fog a vidám, ifju sereg. — S én véletek bár nem multhatok, Nagyon örül a lelkem rajtatok.

Járja a tánc rakoncátlan hévvel, Nem törődve (bár rossz) a zenével. Hiszen ha ők danoasba fognak, Egy muzsika mindenkinek ajka, Még pediglen olyan csoda hangszer, Hogy a szívük a muzsikás rajta.

— Higgyétek el, bármily szótlan vagyok, Nagyon örül a lelkem rajtatok.

Emide meg, más végén a háznak, A mint mondtuk, vének tivornyáznak. Vagy bocsánat édes, kedves bacsik, Nem tivornya, csendes csevegés ez, Csak úgy néha járul egy-két kőn, a Multról való meghitt csavagéshez. — Mesétekhez bár én nem szólhatok, Nagyon örül a lelkem rajtatok.

Beszéjletek, mulcsatok szépen, Fürödve a multak emlékében. Hisz jól esik, tudom, felidézni A mikor meg láng volt erektekben, S jártatok a szilaj, magyar táncot Ezeknél tán százszor hevesebben. Folytassátok s en csendbe hallgatok, Hisz úgy örül a lelkem rajtatok.

De ni! csend lett ott a másik részben, No, mi történt? B megyek, megőzöm. Semmi, semmi! Hanem a tánc után Csak úgy zihál a sok hőszin kebel, S ilyenkor az ajkak mondókáját A tűzzemek világa mondja el. Ti szép szemek! úgy, úgy ragyogjatok, Hisz úgy örül a lelkem rajtatok.

A házba csend. Hejh! de a pitarban A cigány-had most van csak zavarban, Hangolni kell mindenik hegedűt, Mert hisz a sok »ujra, újra, újra«, Bizony-bizony nagyon lehangoló Hátással volt a kifaradt húrra. — S mig itt hangolnak és odabe csend, Köztük a lelkem boldogan mereng.

Eh! de mi ez? Mit itt merengeni? Vigadni fel! ez csak a mennyei! Cigány elő! Mig ők megpihennek, A »Szózat«-hoz el csak énnekem! Felzúg a dal! S rá vének és ifjak Egygyé forrunk a drága éneken. Mily égi dal! Tovább, daloljatok, Ugy gondolom, a mennyégben vagyok.

Eldaloltuk szivből és igazán, Fellángolva honszerelmen, hazán. Nem volt kivétel. Mindenki dalolt, Tűzzel az ifju, könnyezve a vén. Van hát mégis! Mi összefonni bir Aggot, ifjat, van még egy érzemény, ... S a jó kedv között dalolásra Kiobbant ujr' izzva, sziporkázva.

Járja a tánc, a sok kebel dagad, De im reánk bukkant a virradat. ... Meg egy »éjlen« dörg az ünnepeltre, Föl csendül egy régi nóta árja, S szétozlik a vigadóok csapatja Szép est után még szebb álmódásra. Jó éjt ti nektek, édes augyalok, Egy szép emlékekkel gazdagabb vagyok.

Madai Gyula.

Alarczban.

Arnold után németből: **Kalocsa Róza.** Ujabb nevetésroham rázta meg pártfogónómet, a kit abban a perczben talán magam is képes lettem volna megrázni, daczára iránta érzett rokonszenvnek és szeretetemnek. — Pokolba hát ezzel a fejkötővel, kiáltam én és undorral téptem le fejemről azt a szerencsétlen fejdíszot s oda vágtam egyik szögletbe. Tehát drága némikém hadd mondassam önnek: Ines engem szeret. — Na, mondá szivtelenül a néni, hogy ezt holnap reggel is meg fogja cselekedni — e miatt bizony nem kellett volna engem épen álmomból felleszengetni. Ha elgondolom, hogy mennyit ravaszkodtam csak egy háborítatlan éjszakáért — és ez az eredmény, tevé hozzá szomorúan csóválván fejét. — Bocsáson még kedves némikém, mondam neki türelmetlenül, de egyszersmind megbánással, mert tapintatlanságomat csak most láttam be világosan, ezt mind belátom magam is, de hát most már mit tegyek? Gyorsan és izgatottan jártam, keltem a

szobában fel s alá, a néni gyanakodva tekintett utánam, de mikor kétségbeesetten vetetem magamat egy karosszékre, erőteljes mozdulattal elém lépett.

— Nem addig van az öcsém, bizony nem! mondá erélyesen, hogy itt órahosszat tűnődjek valamiféle elhatározáson. Legyen szives ezt otthon végezni! Én szivemből jó vagyok magához, de azt nem kívánhatja jölem, hogy az egész éjszaka itt viraszszak maga mellett, csak azért, mert magának felszett valakibe bele bolondulni, — ezt már megis csak nem követelheti tőlem, ennyire nem terjed barátságom!

Most csakugyan náam is legyőzte a humor a gyámoltalanságot — a derek öreg hölgynek nevetve csókoltam kezét.

— Tökéletesen igaza van kedves néni-kém és mindjárt át is engedem önt nyugalmának. De előbb legyen még egyszer, mint már oly gyakran a legbölcsebb, legjobb tanácsadója a nap alatt, ennek az ön sem mirekellő gyámfiának mondja meg, hogyan aknázhassam ki továbbra is a nyert előnyt? Ön tudja legjobban, milyen keservesen küzdöttem ki!

— És még nem is becsületesen, viszonzá kaczagva a néni. De így sokkal jobban tetszik maga nekem, tévé hozzá megkönnyebbülve. Avval a fejkötővel éppen nem volt csábító! Hanem tudja mit, mondok magának valami okosat.

Most mindjárt éjfél lesz, van még magának körülbelül két és fél órája, mert minden emberi számítás szerint az az undokság ott abban a maskara bálban még el fog tartani. Vágasson, nyargaljon, rohanjon az álarczos boltokba, csöngesse ki az embereket, hiszen abban ma éppen gyakorlata van.

— Néni-kém! kérlek én.

— Na, talán nem? viszonzá hideg verrel, kerítsen magának egy finom álarczos jelmezt — don Carlos, Rinaldo Rinaldini, Párika Jancsi, vagy amit éppen kaphat, aztán rohanjon vissza a bálba, üsse a vasat addig, míg meleg és hacsak teheti, jegyezze el magát még a befejező fekete kávé előtt. Hanem az én legszívezebb szerencse-kívánatomért nehogy hajnali négy órakor jöjjön ide, hanem legkorábban legalább is tizenkét órakor és most lóduljon, takarodjék! Hogy ne lássam itt tovább!

És az ajtó bezárult utánam, miközben a néni nek erőteltjes „no! hála Istennek, csak hogy elment!” Áldása utánam hangzott és engemet sietős utamban kaczagásra indított, ahogy sorba vettem az álarczos jelmezkereskedéseket.

Összeszédva, rám förmedve, többször majdnem kiverve, roppant pénz pazarlás után végre mint spanyol-büszkén, mint ahogy őt látni szeretik találtam magam az álarczos bálban, a mostan lezajlott szerelmi vallomásmásról nem akarok mást mondani, csak azt, hogy sikerült és végre is ez a fődolog. Az az örömteljes meglepetés, melyet Ines arczoskaja kifejezett, amint engem megpillantott, távollétem alatt tették az álarczokat; az a szokatlan gyöngéd hangja annak a szemrehányó kérdésnek:

— De ugyan hol volt egész estén? mindegy gyönyörű előszóval szándékaimhoz és vágyaimhoz, úgy hogy még a cotillon befejezése előtt megegyeztünk és boldogok voltunk!

Az én kis menyasszonyomnak első kérdése is az volt:

— De hogyan szánta el magát a házasságra ilyen hirtelen?

Természetesen a tegezés most ez alkalommal nem ment még neki sehogy, ellenben nekem éppen nem esett nehezen, igaz, hogy mindig tehetéses ember voltam. Ezt a kérdést természetesen elhagytam a fülem mellett siklani, kissé pirónkodva. Hogy ezekben az édeni órákban még sokszor hallatnánk kellett tenőem lelkiismeretem vádló szózatát, az volt az egyetlen ürömcsepp az én boldogságom poharában.

— Folyt. köv. —

Szerkesztői üzenet.

Gábor urnak »Aisa« és »Sára néni« cz. versei nem közölhetők.

Ujdonság! Ujdonság!

Van szerencsém a t. cz. közönség b. tudomására adni, hogy külföldről egy

villany gépet

hozattam, a melyvel a bálók alkalmával a »Bika« szálloda diszterme mellett egy e célra bérelt terembe ott leszek es

fényképészeti felvételeket

eszközök.

Kiváló tisztelttel

Halász I.

Piacz-utca 81.

Magyar királyi államvasutak Üzletvezetősége Debreczen.

36135

II. 1898.

Pályázati hirdetés.

A m. kir. államvasutak debreczeni műhelyvel szemben, munkástelep létesítésére beszerzett területen átvonuló régi felhagyott törvényhatósági utszakasz köburkolatának felszedése és megvétele tárgyában ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk.

Erre vonatkozó zárt ajánlatok 1899 évi január hó 10-éig déli 12 óráig, alólírott üzletvezetőség titkárságánál benyújlandók és az ajánlat borítéka a következő felírással latandó el:

„Ajánlat a felhagyott v. pércsi utszakasz könyagának megvételére.”

Bánatpénz fejében 1899 évi január hó 9-éig a debreczeni üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 100 forint azaz száz forint készpénzben vagy állami letétbe alkalmas értékpapirban leteendő. A könyag megvételére vonatkozó egyéb feltételek a következők:

1. Az ajánlatban az egységár macadam-ut négy-zögméterenként tüntetendő ki.

2. A felszedendő utszakasz a m. kir. államvasutak közegei által a vevő jelenlétében fel fog mérteni és ennek alapján a terület megállapíttatni. Vevő tartozik a felvétel után a könyag vételárát 8 nap alatt az üzletvezetőség gyűjtőpénztárába befizetni. A bánatpénz a vételárba be fog számíttatni.

3. A vételár lefizetése előtt vevőnek a burkolat felszedését megkezdeni nem szabad.

4. Vevő tartozik a könyagot legkésőbb 1899 évi július hó 1-éig a m. kir. államvasutak területéről elszállítani. Az e napig el nem szállított könyag a m. kir. államvasutak tulajdonába megy át. Debreczen, 1898. Deczember 29.

Az üzletvezetőség.

6

huzásra érvényes újságíró sorsjegy
ára csak

I korona.

Főnyeremény
100.000

korona ért.

5 nyeremény á **20.000** kor.stb. stb.

Huzás
holnap este 8 órakor.

Sorsjegyeket ajánl:

Alföldi tak. pénztár. — Debreczeni
ipar és keresk. bank. — «Debreczen»
kiadóhivatala.

Akko
évi évfordu
felkérték s
József renc
bemutatni
csata című
látható és
ajándékozó
képzőművé
szesült.

Színház

Az ed
sában most
mény, mely
— A legúj
botrany. Hi
az olyan sz
meg meri i
B a r a b
kritikusa, k
nak ismerte
v e r r e l
élete bizo
ellen megak
Kolozviri
vári Nemz
igaz, azt biz
»Ellenzék«
szomorú u

Szerda
zeti színház
neki nem te
czán inzult
lovagias ut
bec-ületbír
Szerdahelyi
Erre Barab
saval megbi
aztan Barab
targyalások
ba jutott, a
gas elégtete
vonták, »öt
szereznén a
adatokról, t
nom lemo d
pedig a meg
kel nem fol
most is elin
Szerdahelyi
se közben is
az említett
ni. — Kű ön
befejezést a
Felhív
nész egyesül
Dénesnek a
fog, hogy az
hözön az o
rizálja.

Szerda
rette.
Csütört
Pénteki
szinmű.
Szomba
Vasár
A piros bugy

Toldy
nemzetes sz
jó előadásba
ség előtt. A
ben határoz
Bánk ban kí
közönség elő
dalom remek
Fenyéry és a
ségük szerint
szellemének.

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Évi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.